

ДР. ВОЈИСЛАВ ВУКЧЕВИЋ, МИНИСТАР ЗА ДИЈАСПОРУ

Пише:

Сена
Тодоровић

Београд, априла 2006.

Историчари бележе седам великих таласа иселјавања Срба, који данас живе у више од деведесет земаља света, на пет континената. А колико Срба има у расејању, или дијаспори, нико још није прецизно утврдио. Свако је проглашавао онолико колико му је било потребно у неком тренутку. За бивши режим Срби који живе ван Србије били су занимљиви само ако су подобни за њихове циљеве. Нове демократске власти такође су имале преча посла.

На последњим парламентарним изборима дијаспори је дато право гласа, али се, судећи према скромним резултатима, на том, али и другим питањима мора још радити.

Пре две године, установљено је прво Министарство за дијаспору у нас. Први министар за Србе ван Србије др Војислав Вукчевић, најавио је скори попис Срба у расејању.

Французи за своју дијаспору кажу: Французи који живе најбоље. Они не воле реч: дијаспора

Вукчевић: Ја, такође, нерадо користим израз дијаспора који је иначе грчког порекла. Волим да користим наш израз: расејање.

Број Срба у расејању креће се између 2,5 и пет милиона – зависно колико коме треба

Вукчевић: Ми говоримо о цифри између три и по и четири милиона. Тај податак смо чули од људи у расејању, који о томе имају знања. Практично, држава, ни она ранија, ни ова садашња, никада није вршила попис и ми заправо немамо тачне податке. озбиљно радимо на томе да утврдимо колико нас има и где се налазимо. То је сувише озбиљна тема да би о њој бринуо само један човек, макар био и министар. Закон је скоро готов. Он мора да прође процедуру као и сваки други. Имамо га у радној верзији, назовимо га нацртом, предлогом... као такав ће се још мало разматрати и онда иде на Владу, надам се да ће Влада дозволити да ми будемо носиоци предлога. Ако не, онда ће то припасти министарству правде или унутрашњих послова. Ја не могу да одредим за које време ће то бити. Надали смо се да ће Закон о амнестији, који је управо усвојен, бити донет још пре годину дана. Међутим, као што видите, код нас ништа не иде брзо, увек неко кочи узбрдо. Због тога се ствари одвијају спорије и другачије од очекивања.

Које категорије ће бити обухваћене пописом? Да ли само они који су се иселили или и тамо рођени?

Вукчевић: Свако ко Србију сматра својом државом, без обзира да ли има уверење о држављанству или нема, може, и треба, да учествује у попису. Чак и ако нема тај документ, он је потомак српских предака. Да ли у првој или у наредним генерацијама, то ми не знамо. То треба да покаже попис. Свако ко хоће да се одазове позиву ради пописа и

Др. Војислав Вукчевић

свиденције, биће уписан.

Како ће се попис технички спровођати?

Вукчевић: У сваком случају не као у Србији. Јер, Србија је просторно мала па је могуће доћи до сваког грађанина, ући у сваку кућу. Овде је то због тога много једноставније. Тај начин не можемо да применимо у случају пописа наших људи у расејању, јер су они заиста расејани по целом свету. Практично не знамо где се ко налази. У томе нам је потребна највећа помоћ од њих самих, да дођу у наша представништва и пријаве се за попис.

Да ли ће они који су узели српско држављанство бити обухваћени пописом?

Вукчевић: Не пописују се само држављани, већ, понављам, сви они који Србију сматрају својом државом. По нашем закону дозвољено је двојно држављанство, али се по закону на пример, Аустрије или Немачке, не може имати и њихово држављанство. Они су ригорозни у томе и ако сазнају да неки од тих људи који су после стицања њиховог, поново узели и наше држављанство, они ће га скинути са списка својих држављана.

На парламентарним изборима одзив је био веома мали. Имаће ли информације, какво је њихово интересовање за пописом?

Вукчевић: За мали одзив на изборима постоји више разлога. Пре свега, људи нису били обаве-

штени, а и ако јесу, нису били обавештени на време. Чак и ако су на време информисани, проблем је што је удаљеност од наших представништава огромна. Узмите Аустралију, Канаду, Америку... то су огромне удаљености. Замислите да најпре треба да дођете ради евидентирања, затим други пут ради гласања, то је заиста велики напор

це и дијаспоре?

Вукчевић: Најјача жеља за одржавање веза са отаџбином је тамо где је удаљеност највећа. Било просторна, било да је у питању друга или трећа генерација; дакле, временска дистанца. Они Србију доживљавају на један посебан начин. Они у њој виде све што је лепо, што су чули и сазнали из прича својих предака; што су о њој читали из књига. Њихово виђење Србије је изванредно, а љубав заиста велика.

Они који су недавно отишли, понели су са собом извесну горчину, тугу што су морали да оду. То су углавном млађе генерације. Њих треба разумети и не треба се због тога љутити. Ја сам се трудио да се што пре реши питање амнестије, да ту децу ослободимо било каквих оптужница, пријава и гоњења. Израз "гоњење" је одвратан, то је једна опора и ружна реч. И сам чин гоњења је ружан. То значи да је неко друштвено опасан и као таквог морамо га гонити.

Било је отпора од стране посланика СПС и радикала. Закон о амнестији усвојен је 17. априла. Колико је важан тај закон говоре и следећи подаци: у иностранству постоји 140 хиљада војних обвезника Србије. Од тога су 42 хиљаде регрути. Око 27 хиљада нема регулисан статус. Против 7.820 младих људи поднете су кривичне пријаве. Од тога су покренути кривични поступци против 1.819 младих људи. Њих 1.775 су у иностранству, а разлику представљају лица која су у земљи. За њих се каже да су намерно побегли из војске, или су се склонили да не би могли да приме позив. Нико, док их не чује, не зна шта они тамо раде, зашто су у иностранству. Да ли су као деца отишли са својим родитељима? Да ли су као ђаци после завршене

и велики трошак. Размишља се о промени начина, јер овај досадашњи је био неефикасан. У Србији може сваки грађанин да дође на бирачко место. Али, тамо се то мора прилагодити условима, по угледу на развијене земље.

Људи треба да се пријаве сами у дипломатско-конзуларна представништва ако то желе. Замолићемо државе у којима живе да нам дају податке о томе. Као на пример: Аустрија у Немачка. То су срећене земље које тачно знају ко се где налази. Одакле је, коме припада, итд.

Где су најчвршће везе мајин-

Westside Preparatory High School
#500 - 626 West Pender Street
Vancouver BC Canada V6B 1V9

- * a private non-denominational school
- * certified by the BC Ministry of Education
- * grades 5 -12 with university preparation
- * small class sizes: 5-10 students
- * affordable tuition fees: \$2000-3000 a year, tax deductible
- * experienced and dedicated teachers
- * transitional program for ESL students
- * integration of European and Canadian methodology

The school invites you and your child to visit us and see what our school is like and meet our Administration Staff.

Tel: (604) 662-8020
www.westsidehs.com

основне отишли тамо у средњу школу? Или су по завршетку средње отишли тамо на студије? Да ли су тамо одрасли поред својих родитеља и након завршетка школе се запослили? Да би се кривични поступак довео до краја против 1.775 младих људи, као и у сваком другом кривичном поступку, он се мора спровести. Мора се утврдити њихова намера, њихова виност, свест и жеља да избегну служење војске. Ко је у стању да за сваког од 1.775 оптужених утврди: да, он је у иностранству зато што је дезертер и што је кукавица, како то кажу неки посланици. Докажите да је он кукавица, да је дезертер. А то није тако једноставно. А за то време, док се води кривични поступак, тај млади човек не може да дође у земљу. Да ли је то праведно? Да ли је хумано? При томе ваши читаоци треба да знају још нешто. Ми имамо сазнања да је између 70.000 и 75.000 младих људи, војних обвезника узело држављанство других земаља. То значи да је 75 хиљада младих Срба изгубљено за Србију. Да ли је то циљ? Је ли то политика коју спроводе те две странке?

Деведесетих година прошлог века овде у отаџбини нису баш сви били равнодушни. Неки су истражили помоћ од дијаспоре за своје политичке и рајне планове...

Вукчевић: Наравно, сетили су се када им је био потребан новац. То је увредљиво. Расејање је неповерљиво и из још једног озбиљног разлога. Људи у расејању из ранијег времена су били политички противници тадашњег режима, били су стално од њега прогањани, проверавани, па и малтретирани. Природно, они су своја искуства пренели на млађе.

Млади, који су касније дошли, такође су постали неповерљиви према отаџбини, када је отаџбина дошла да им тражи новац. Да бисмо се разумели, ја, када се појавим пред њима, обавезно већ у првој реченици нагласим: нисам дошао да од вас тражим новац. Нисам такође дошао ни да вас зовем да улажете у

Србију. То је ствар ваше воље, ваше пословне политике. Али сам дошао да вас зовем да дођете у Србију. Да у Србији купите право власништва на непокретностима – њивама, папњацима, шумама, ливадама, кућа-

Др. Војислав Вукчевић са нашом дописницом

ма, халама...Ако не купите ви, купите неко други, неко туђи, па сутра више нећете доћи на своју земљу, већ на туђу. А на туђој земљи и овде ћете бити странци. Боље је да купите ви. То је мој позив. И ништа, верујте ми, нисам више тражио. Међутим, морамо бити свесни да се непријатности не могу брзо заборавити.

Каква је улога цркве у повезивању мајнице и расејања?

Вукчевић: Црква заслужује највећу пажњу. Ја цркви припадам без резерве. Али морамо бити свесни да ни сви посленици цркве не испуњавају своју обавезу на потпун и одговарајући начин. За свештеника се мора родити, за полицајца баш и не мора. Довољно је да буде плећат, висок, снажан. Полицајац може свакога привести у станицу, а свештеник нема те могућности. Свештеник мора имати духовну снагу. Он, дакле, или јесте или није. Ако јесте, то чини много и заслужује много поштовања. Имао сам прилику да сретнем разне људе – од сјајних,

оданих и часних, па до оних којима се не бих могао похвалити. Преосвећени владика Лаврентије је један пример кога не треба хвалити, његова дела говоре сама. Свако ко је био у Соко Граду, где се у једном дану

скупи преко две стотине младих, а те мобе које он организује трају десетак дана, у једном пријатном амбијенту, схватиће колика је његова посвећеност томе. То најбоље говори о њему. Речи ту нису потребне. Све то је његово дело. Што би рекао владика Раде "Имао се рашта родити".

Међутим, када су у питању монаси, из чијих редова се регрутују владике, и они се међусобно разликују. Они који су служили у иностранству доста се разликују од овдашњих, наравно, у корист оних из иностранства. Они су тамо научили да треба много да се ради и да је прегалаштво највредније у човеку, са чиме се он разликује од других људи, од оних који то нису.

Према информацијама које долазе из светла, чини се да Срби ни тамо нису јединствени. Постоје међусобно сујројствљена удружења, која умесно уједињавања, честито уносе конфликте?

Вукчевић: Нису Срби нејединствени и различити само у овом

времену и на овим просторима. Срби су, на жалост, били нејединствени и у неком давном времену, па некада морамо са тугом закључити да смо ми неки чудан свет. И заиста, ако нам је ишта у животу потребно, то је да учимо на нашим грешкама. На првом месту да уклањамо нашу неслогу, нетрпељивост и завист, да схватимо да смо сами себи највећи противници, толико исто и највећи пријатељи. Догађаји и понашања у отаџбини, на жалост, доприносе стварању нејединства у расејању.

Осим Њојиса који чека на усвајање закона, ишта су главни задаци ваше министарства у овом тренутку?

Вукчевић: То је сет закона. Затим све оно што од нас наши људи из расејања очекују. Имамо збир њихових жеља и потреба и како се јављају нове жеље и нове потребе, тако их уносимо у наш програм. Размишљамо о отварању канцеларија за дијаспору на локалном нивоу, у Србији. Људи из расејања могу да дођу у министарство које ми зовемо кућом дијаспоре. Али се у министарству не могу испунити сва њихова очекивања. Не могу се испунити све њихове жеље и обавити сви послови због којих су дошли у отаџбину. То је посао локалне самоуправе и сви њихови послови се обављају, одговори на сва њихова питања добијају у месту у које долазе, из кога су отишли у свет.

Имаће још две године мандата. Верујете ли да ћеће успети да завршиће зайочитее њослове?

Вукчевић: Прво, не знам да ли ће тај мандат трајати још две године. То, када је у питању политика, никад није сигурно. Народ би требало да зна да је посао могуће завршити само у времену на које сте изабрани, а то је четири године. Ако буде тако, онда ће то бити само првих неколико корака на једном дугом путу, који ће после мене наставити млађи, бољи, вреднији. Ако буде тако онда ће то бити права срећа за овај народ који живи у Србији, и за Србе у расејању. То је моја жеља. И моја порука. ♦

SAVE THE DATE! Serb Day on the Hill Our Annual Event in Congress

Kosovo Future is Being Decided
Nikola Tesla 150th Anniversary Birthday Celebration
June 26th -27th, 2006.

Luncheon on Capitol Hill - June 26
Vidovdan Vespers at St. Sofia Greek Cathedral - June 27

Here is another historic opportunity for Serbian-Americans to inform officials on Kosovo problem and on our culture and achievements.

Come and meet the members of the Serbian Congressional Caucus. These are lawmakers who care about our issues.

You will have an opportunity to visit your Congressional Rep's office and ask for their support of Serbia.

For registration information, contact the Serbian Unity Congress - Washington Office
Register Early, Space Is Limited

Phone (202)-463-8643

Email: vidovdan@serbianunity.net

 Serbian Unity Congress
Конгрес српског уједињења

КО ЈЕ ТИТО?

Највећа мистерија 20-ог столећа
На 400 страна уз мноштво
илустрација аутор документује
терористичко лице комунистичког
покрета и убиства руске царске
породице до 90-тих година
прошлог века.

Књига се по цени од 35\$ може наручити од аутора, на адресу:

Tel:
905 526 7593

Steve Gajic
G4 46 Arkledun Ave, Hamilton,
ON, L8N 2H9